

Slutrapport

- Framstegen
- Försäkringskassan. Samarbetspart: Vuxenpsykiatri Hässleholm/Kristianstad
- Kontaktpersoner: Sofi Hedberg Samarbetspart: Anna Molin Ljunggren

Sammanfattning

Försäkringskassan Kristianstad och vuxenpsykiatri i Hässleholm och Kristianstad har utvecklat ett fungerande samarbete med tydliga *strukturer och former för hur vi ska kunna få en bättre förståelse för varandras olika uppdrag*. Detta är något som vi kommer fortsätta arbeta med efter projektets slut.

Inledningsvis behövde vi arbeta med att skapa samsyn mellan oss parter kring vilken medicinsk information som är viktig i ett enskilt sjukskrivningsärende. Även aktivt driva rehabiliteringen för individen framåt tillsammans behövde lyftas fram.

För att vi skulle få en förbättrad dialog och förståelse för varandras uppdrag och minskat skav samt en bättre samverkan, genomförde vi kunskapshöjande insatser under hela projektiden. Syftet var bland annat att ge grundläggande kunskap om olika psykiatriska diagnoser, dess besvär och begränsningar samt grundläggande kunskap inom sjukförsäkringen. Det genomfördes även regelbundna utbildningsinsatser var tredje månad på psykiatri till målgruppen AT/BT/ UL samt övriga behandlare för att öka kunskap kopplat till sjukförsäkringen och regelverket.

Vårt övergripande mål för projektets målgrupp (individer med psykisk ohälsa och komplexa diagnoser) var att ge rätt insats tidigt samt att tillsammans planera mot en stegförflyttning för individen.

Försäkringskassan Kristianstad utsedde en kontaktperson som var tillgänglig fysiskt för vuxenpsykiatri i Nordöstra Skåne. Kontaktpersonen bidrog till en ökad förståelse kring de medicinska underlagen för båda parter.

Insatspresentation

Båda parter hade en gemensam upplevelse av att samarbetet mellan vuxenpsykiatri Hässleholm/Kristianstad och Försäkringskassan Kristianstad bitvis präglades av svårigheter i samarbetet kring sjukskrivningsprocessen. Det förekom en hel del skav och ifrågasättande mellan handläggare och läkare.

Efter ett gemensamt möte mellan chefer, rehabkoordinator och samverkansansvarig beslutades att ett nära samarbete behövdes. Detta för att synliggöra oss och våra uppdrag för varandra i syfte att kunna stötta våra gemensamma individer med sjukskrivning. Således riktade sig insatsen både till personalen inom organisationerna samt till gemensamma individer med sjukskrivning.

Vid uppstart av projektet skapade vi en arbetsgrupp där vi gemensamt planerade för hur informationen kring projektet skulle spridas inom respektive organisationer. Spridningens

första budskap var att projektet startat upp och att det fanns en försäkringsutredare från Försäkringskassan fysiskt på plats på vuxenpsykiatri, både i Kristianstad och Hässleholm, för att stärka samverkan och arbeta effektivt med att föra dialog kring komplexa ärenden och frågeställningar.

I februari 2023 startade vi första aktiviteten i form av utbildning till AT/BT-läkarna och detta genomfördes av samverkansansvarig på Försäkringskassan och rehabkoordinatören på vuxenpsykiatri. Denna insats genomfördes löpande var tredje månad för varje ny AT/BT-kull.

I vår uppstartsfas hade vi även en analysgenomgång av sjukskrivningsstatistik. Fokus var på antalet aktiva sjukfall samt överblick av kompletteringar från Försäkringskassan kopplade till läkarintyg i enskilda ärenden. Kompletteringarna i sig påvisade kunskapsbrister i vad ett läkarintyg ska innehålla för medicinska uppgifter samt kunskapsbrister i hur dessa uppgifter ska tolkas utifrån ett försäkringsmedicinskt perspektiv.

Genomförande & resultat

Försäkringskassan utsedde en försäkringsutredare som fanns fysiskt på vuxenpsykiatri i Hässleholm och Kristianstad. Olika insatser gjordes för att sprida att utredaren fanns på plats och vilket stöd försäkringsutredaren kunde ge i olika försäkringsfrågor. Snabbt hittade både läkare och andra funktioner henne och hon kunde bidra med kunskap och förståelse. Försäkringsutredaren hade även med sig frågor in till psykiatri från kollegor på Försäkringskassan. Hon var här ett stöd både för andra försäkringsutredare och läkare genom att ge bakgrund till de frågor som ställdes samt ställa relevanta följdfrågor som ärendet krävde. På så sätt bidrog detta till förståelse och samsyn mellan parter och bidrog även till att den sjukskrivna individen inte behövde komma i kläm eller vara budbärare mellan organisationerna. Sammanlagt under projektets gång hanterade försäkringsutredaren cirka 745 olika förfrågningar.

Exempel på frågor från Försäkringskassan har varit resultat av genomförda behandlingar, planering framåt för individen, åtgärder/insatser i komplexa sjukskrivningsfall, aktualisering av sjuk- och aktivitetsersättning, medicinska prognoser, återgång i arbete samt frågor kopplat till själva läkarintyget.

Frågor som har kommit från vuxenpsykiatri har handlat om aktuell planering i sjukskrivningsärendet, förutsättningar för sjuk- och aktivitetsersättning, sjukpenninggrundande inkomst och övriga förmåner, aktuellt med avstämningsmöte samt övriga frågor kopplat till reglerna i sjukförsäkringen.

Samverkansansvarig och rehabkoordinator genomförde utbildningsinsatser för att både förtydliga våra olika uppdrag och ge kunskap i de olika sjukförsäkringsförmånerna. Dessa insatser gjorde stor nytta för läkarna i sitt dagliga arbete med sjukskrivning. Det ökade även förståelsen för våra olika roller och uppdrag samt att den sjukskrivna individen fick ett mer riktat stöd efter det behov som fanns.

Vuxenpsykiatri hade en temadag med workshop som hölls av enhetschef där läkarna fick olika frågeställningar kring projektet och där det fördes en dialog kring läkarnas synpunkter på

projektet Framstegen och vad dom skulle vilja utveckla och vilja veta mer om. Det lyftes även fram vilka svårigheter läkarna stötte på i sitt arbete och hur detta skulle kunna lyftas fram i projektet och samverkan mellan organisationerna. Resultatet från temadagen och frågeställningarna var att läkarna upplevde projektet som mycket bra. Att försäkringsutredaren var ett bra stöd för läkarna och att de upplevde ett mer behagligt samarbete överlag med försäkringsutredarna på Försäkringskassan. De lyfte även fram att försäkringsutredaren var kunnig och hjälpsam med en bra tillgänglighet och att hon var väldigt aktiv.

Syfte

Förbättra dialogen och förståelsen för varandras olika uppdrag för att kunna stärka vår samverkan.

Mål

Vårt mål var att skapa en bättre förståelse för varandras uppdrag mellan vuxenpsykiatrins läkare och Försäkringskassans försäkringsutredare samt skapa ett bättre samarbete så att individen som är sjukskriven får det bästa stödet tidigt i sin sjukskrivning. Vi upplever att vi har uppnått detta mål.

Detta projekt är nu klart för implementering. Två möten har hållits mellan Försäkringskassan och vuxenpsykiatrin under december 2024 och januari 2025. Ett samarbetsdokument har skrivits och hela insatsen har nu implementerats i ordinarie verksamheter.

Reflektioner & slutsatser

Förväntningarna på insatsen har mer än väl infriats. Efter projekttiden kommer båda parter att implementera detta arbetssätt.

Projektet har varit mycket givande och har spridits mer och mer och då framförallt på vuxenpsykiatrin där vi har kunnat se att det inte bara var läkare och försäkringsutredare som hade behov av stöd i frågor. Under projektets gång har även övrig vårdpersonal haft stöd via projektet. Vi kan se att många övriga psykiatriker i Skåne har varit nyfikna på detta projekt och det finns även liknande projekt i Skåne som man har implementerat. Vi kan se att vi skulle kunnat hämta inspiration av varandra och våra olika kunskaper i projekten för att effektivisera processen. Under projektets gång har vi haft en mycket välfungerande styrgrupp samt arbetsgrupp.

Vi kan se att upplägget har fungerat mycket väl. Samtidigt kan vi se att det finns vissa delar som vi inte har kunnat utveckla som vi hade önskat. Det är framför allt arbetet med de unga patienterna som uppstår aktivitetssättning. Yttre omständigheter i form av omorganisation på Försäkringskassan och tapp av försäkringsutredare i denna förmån har påverkat arbetet med denna målgrupp. Även läkarbrist och brist på kontinuitet och förutsättningar har saknats inom vuxenpsykiatrin. De delar vi trots allt har kunnat arbeta med kopplat till

aktivitetsersättning är de regelbundna utbildning vi har genomfört till varje ny AT/BT-kull som kommer till vuxenpsykiatri. De har fått kunskap om grunderna i förmånen och syftet med aktiv planering i dessa ärenden. Det finns nu tankar och planer för att arbeta vidare med denna målgrupp.

Den huvudsakliga målgruppen och en del av projektets fokus var sjukskrivna som uppbar sjukpenning, deras medicinska underlag och den planering som gjordes i varje enskilt fall. Vi ser dock ett stort behov av att stärka arbetet med unga med aktivitetsersättning för att skapa en samsyn i dessa ärenden. Vi behöver tro på individens förmåga och stödja med tidiga parallella insatser, vilket är en fördel för den enskilde att behålla och återfå förmågor i samhällslivet och på arbetsmarknaden. Vi bör tillsammans främja och arbeta för att finna passande insatser för denna målgruppens återgång eller inträdande på arbetsmarknaden. Till exempel via FINSAM och/eller i samverkan med kommuner mer än vad vi har uppfyllt med projektet så här långt.

Projektet har resulterat i mer kvalitet och mer kunskap om varandras uppdrag. Förfrågningarna som lyfts har varit i de ärenden som är av stor komplexitet och där det krävs en nära dialog mellan parterna för att komma framåt. Ser vi till ordinarie samarbete så sköts förfrågningarna oss i mellan mestadels via digitala förfrågningar. Vi ser ett värde i att kompletteringar och förtydliganden kommuniceras muntligt i de ärenden där individen är i behov av mer stöd och där det förekommer mer än en frågeställning. Detta öppnar upp möjlighet till följdfrågor och gemensam planering. Muntlig kommunikation har resulterat i att individen fått rätt stöd. Den goda dialog som främjats har bidragit till ökad förståelse mellan läkarna och försäkringsutredarna. Vårt gemensamma mål med att hjälpa den enskilda individen till rätt insats och stöd har hamnat i fokus igen. Projektets resultat har spridits på vuxenpsykiatri samt på Försäkringskassan via APT och teammöte men även ut i ledningsgrupper.

Under projektets gång märkte vi ganska snabbt att det var svårt att mäta statistik då det inte finns inte tillräckligt med IT-stöd för detta. Statistiken visar inte heller de mjuka värden i samarbete eller förhöjd kunskap. Den visar heller inte om en sjukskriven individ få rätt stöd och hjälp trots att individen är fortsatt kvar i försäkringen.

Insatsbudget

Under dessa två åren har projektet landat på en summa av 635 062 kronor.

Tidsperiod

Projektet startade den 16 januari 2023 och avslutades 16 januari 2025

Rekommendationer

Vid projektets start var antalet sjukskrivna: i Kristianstad 278 individer och i Hässleholm 178 individer.

I januari 2025 är antalet sjukskrivna: i Kristianstad 393 individer och i Hässleholm 189 individer.

Vi kan se att inflödet med remisser har ökat markant till vuxenpsykiatri sedan projektets start, vilket kan förklara ökningen av sjukskrivningar. Värt att betona är att projektets mål aldrig var att minska sjukskrivningarna utan fokus låg på att öka förståelsen mellan organisationer och att varje enskild individ ska få rätt stöd i rätt tid med rätt insats.

Dokument från utvärderingen

240607 Utvärdering
av Framstegen.pdf